ویترین
جام جم
۲۳۰
ویترین کتاب
ضمیمه کتاب | ۲ آبان ۱۴۰۲ |

سردبیر: میثم رشیدی مهرآبادی
مدیر هنری: حمیدرضا خاتونی
ویراستار: اکبر فکری
صفحه آرا: حمید عینی خراسانی
ویرایش عکس: زرناز حسینی

همکاران این شماره:
حمید بناء، حسین شرفخانلو
رایحه رمضانی، زینب گل‌محمدی
مهدی زرافشان، سعیده اسداللهی
سحر فتحی و زینب زارع

شناسنامه

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
JAMEJAM.NEWS
کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
info@jamejamdaily.ir

مکث

■ برای کتاب «خون می‌گذشت»

پشت و پناه مردم کاشان

کتاب «خون می‌گذشت» درباره سرنوشت یکی از شخصیت‌های مطرح کاشانی به نام حاج محمدآقا رسول‌زاده است. ایشان در سال ۱۲۹۲ متولد و در سال ۱۳۶۷ فوت می‌کند. به همین دلیل، بازه زمانی طولانی‌مدتی که با نسل جدید دارد، سرگذشت ایشان به نوعی سرگذشت کاشان محسوب می‌شود. ما در این کتاب شهر کاشان را از زمان ولادت تا وفات ایشان مرور کردیم. در واقع داستان زندگی این فرد در بستر شهر کاشان و اتفاقات آن جلو رفته است؛ به نوعی مطالعه این کتاب آشنایی با کاشان است.

این کتاب در قالب داستان نوشته شده است. به نوعی با یک کار مستند داستانی مواجه هستیم. شروع این کتاب هم با گفت‌وگوی حاج‌محمدآقا با پدرش درباره داستان شهادت امیرکبیر در باغ فین کاشان است. یعنی داستان با اتفاقات حمام فین کاشان آغاز می‌شود. بعد از آن هم اتفاقات و ماجراهای اواخر دوره قاجار و به قولی قدرت گرفتن اراذل و اوباش، بی‌ثباتی شهر و مسئولان حکومتی در کاشان و بعد هم قدرت گرفتن رضاخان را داریم. تقریبا حاج‌محمدآقا از ۲۰ سالگی یا کمتر، درست زمانی که کشف حجاب رضاخانی رخ می‌دهد، به اجتماع وارد می‌شود و به قولی شروع به اجتماعی شدن می‌کند. مخاطب با مطالعه کتاب این تغییر و تحول را حس می‌کند. این‌که حاج‌محمدآقا کارهایی می‌کند که به مذاق حکومت خوش نمی‌آید. سال ۱۳۲۸ اقدام به ترور بجیس بهایی، یک یهودی بهایی شده که عامل اسرائیل در ایران است، می‌کند.

جلد اول کتاب «تاریخ فلسفه غرب» (از آغاز تا ترتولیان) با نگاهی پژوهشگرانه، تحلیلی و انتقادی از یونان باستان تا ابتدای قرون وسطی در سوره‌مهر به چاپ رسید. این کتاب برمبنای آرمان‌گرایی انقلاب اسلامی و بر پایه تاویل تاریخی (رویکردی بر پایه حکمت معنوی تاریخ) به تحلیل تاریخ فلسفه غرب می‌پردازد. از این منظر، کتاب تاریخ فلسفه غرب با تمام تاریخ‌های فلسفه که پیش از این نگارش شده، متفاوت است.

بخش اول کتاب با عنوان «تاریخ تفکر غرب باستان» با ۱۸ فصل و بخش دوم با عنوان «تاریخ تفکر غرب قرون وسطی» در چهار فصل و مجموعا در ۲۶۷ صفحه برای علاقه‌مندان، دانشجویان رشته فلسفه و علوم اجتماعی، طلاب و اساتید تهیه و تدوین شده است.

نویسنده: شهریار زرشناس
انتشارات: سوره‌مهر
قیمت: ۱۶۵ هزار تومان

مطالعات تاریخ تشیع در ایران نیازمند استفاده از دانش‌های مکمل مطالعات تاریخی برای دستیابی بیشتر و دقیق‌تر به حقایق تاریخی است. ازجمله دانش‌هایی که می‌تواند محققان را در این مسیر یاری کند، مطالعات سکه‌شناسی است.

کتاب حاضر، تاریخ تشیع در ایران از آغاز تا تأسیس حکومت صفویه را از دریچه متون و نشانه‌های حک شده بر سکه‌های این دوران بررسی و تحلیل کرده است. این کتاب در ۱۷ فصل تألیف شده است؛ فصل اول با عنوان کلیات به بررسی تشیع سکه و سکه‌شناسی می‌پردازد. فصل دوم «سکه‌های عبدا... بن معاویه»، فصل سوم «سکه‌های ابومسلم خراسانی» و فصل چهارم «سکه‌های ولایت‌عهدی امام رضا(ع)» را تشریح کرده است.

ترجمه: سیدمسعود شاهمرادی
انتشارات: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
قیمت: ۲۲۰ هزار تومان

برش

■ در نشست بررسی کتاب «سفر به ولایت عزرائیل» مطرح شد

چرا جلال اعتقاد داشت «اسرائیل» صرفا یک «ولایت» است؟

به مناسبت یادبود یکصدمین سالگرد تولد جلال آل‌احمد در نخستین نشست از ویژه‌برنامه «یک قرن جلال» با موضوع بازخوانی آثار جلال آل‌احمد، کتاب «سفر به ولایت عزرائیل» با حضور محمدرضا کائینی و محمدقائم خانی بررسی شد.

ساختار و فرم روایت جلال هیچ‌وقت کهنه نمی‌شود

محمدقائم خانی ضمن اشاره به ضرورت بازخوانی آثار جلال آل‌احمد، درباره غفلت جامعه روشنفکر و دانشگاهی نسبت به آثار این نویسنده هشدار داد و گفت: متن‌های جلال آل‌احمد شجاعت ذهنی را تقویت می‌کند و مداومت در خواندن این آثار توانایی شکستن فضای حاکم بر رسانه‌ها برای پرداختن به موضوعات مختلف را به‌وجود می‌آورد. جلال آل‌احمد کلمه‌ها و اعتقادات خود را فدای مصلحت نمی‌کرد، به همین دلیل متن‌های او به ما شجاعت می‌دهد. ساختار و فرم روایت جلال آل‌احمد هیچ‌وقت کهنه نمی‌شود. جلال آل‌احمد واقعیت‌ها را دریافت، پالایش و به‌صورت فشرده و خواندنی ارائه می‌کرد؛ به‌طوری‌که هرکسی با هر سطح از معلومات با خواندن آثار او نکته‌ای را دریافت می‌کند و همیشه آن نکته را در گوشه ذهن دارد. بنابراین پیشنهاد می‌کنم خوانش این متن‌ها را مدام مرور و با تمرین، واقعیت‌ها را با همه پیچیدگی‌هایش به متن تبدیل کنیم.

جلال آل‌احمد بیش از هرچیزی گزارش‌نویس خوبی است

محمدرضا کائینی نیز در این نشست بیان کرد: به اعتقاد جلال آل‌احمد، اسرائیل یک حکومت تشکیل یافته از یک ملت و حاکمیت نیست؛ از این‌رو زیر بار هیچ قانونی نمی‌رود بلکه طبق قانونی که در درون خودش آن را پذیرفته، رفتار می‌کند. بنابراین اسرائیل یک ولایت است. اسرائیل علاوه بر قواعد و قوانین نوشته شده بین‌المللی به قواعد نانوشته بین‌المللی هم وقعی نمی‌نهد چراکه تاسیس آن تاسیس متفاوتی است. جلال آل‌احمد در دهه ۴۰ سلسله‌سفرهایی به کشورهای اروپایی داشت که تحت‌عنوان سفر فرنگ منتشر شدند. تمام این یادداشت‌ها بعد از درگذشت او و به همت مرحوم شمس آل‌احمد و با مقدمه‌نویسی او و احتمالا مصطفی زمانی‌نیا منتشر شد. در اواخر سال ۱۳۴۱ در برخی از نامه‌های سیمین دانشور و جلال آل‌احمد صحبت از این است که آیا اسرائیلی‌ها او را دعوت می‌کنند یا خیر و جلال آل‌احمد هم در تردید و دودلی رفتن به این سفر به سر می‌برد.

جلال آل‌احمد پیش از آن درباره اسرائیل خوانده و شنیده است و عادت ندارد تا زمانی که چیزی را از نزدیک ندیده باشد درباره آن قضاوت کند. آل‌احمد یک سال مانده به کودتای ۲۸ مرداد و حدود ۹ سال قبل از سفر به اسرائیل دچار وسوسه برای جستن راه‌های جدید است. یکی از مسائلی که در صدر این کتاب به آن اشاره شده، این است که اسرائیل نوعی از حکومت نیست بلکه نوعی از ولایت است.

این ولایت به چند معناست که به اعتقاد من سبقه کاملا مذهبی حکومت اسرائیل را نشان می‌دهد. از نقاط مثبت این کتاب این است که اسرائیل از همان ابتدا ماهیت مذهبی خود را به جلال آل‌احمد نشان می‌دهد و تاکید می‌کند هدف از جماعتی که در این کشور دورهم جمع می‌شوند تشکیل یک حکومت عادی از نوع متعارف آن نیست بلکه یک نوع حکومت مذهبی است.

جلال آل‌احمد کلمه‌ها و اعتقادات خود را فدای مصلحت نمی‌کرد، به همین دلیل متن‌های او به ما شجاعت می‌دهد

این نویسنده همچنین با اشاره به این نکته که جلال ادعای اسلام‌شناسی ندارد، گفت: موضوع مهم در این کتاب مطل جلال آل‌احمد نوشته‌اند اما این نامه به قلم خود جلال آل‌احمد است؛ به عبارتی کل فصل پنجم این کتاب را خود جلال آل‌احمد نوشته و از نامه خبری نیست. جلال آل‌احمد دین‌پژوه نیست و ادعای اسلام‌شناسی نکرده است اما در هر قوم و ملتی بوی گرایشات دینی را خوب حس می‌کند. کائینی با اشاره به این‌که جلال آل‌احمد بیش از هر چیزی گزارش‌نویس خوبی است، ادامه داد: گزارش‌نویسی در همه آثار او اعم از داستان‌ها، یادداشت‌ها، نامه‌ها و... دیده می‌شود. به همین دلیل گزارشی که از اسرائیل ارائه می‌دهد، همچنان زنده است.

صداقت، شجاعت و صراحت

محمدحسین دانایی، خواهرزاده جلال آل‌احمد نیز به بیان نکاتی درباره جلال آل‌احمد پرداخت و گفت: صداقت، شجاعت و صراحت ازجمله ویژگی‌های اخلاقی بارز جلال آل‌احمد بود که اگر این سه فضیلت را در نسل‌های آینده تزریق کنیم خواهیم دید که در گوشه و کنار ایران افرادی مانند جلال آل‌احمد رشد خواهند کرد. یکی از توصیه‌های همیشگی او این بود که فریاد زمانه خود باشید. هدف اصلی جلال آل‌احمد گزارش دادن وقایع زمان خودش بود.

